



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POŚWIĘCONY
 === SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO. ===

Prenumerata wynosi: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnieniami do domów. Zagrańca, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 10, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 3, za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
 Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Kłopotów nadesłanych redakcja nie zwraca.

File: w Zawierciu w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie u p. L. Piotrowskiego. Cena pojedynczego numeru kop. 3.

TEATR MIEJSKI KINEMATOGRAF PARYSKI
 II Aleja № 19. Urządzony według najnowszych wymagań. Telefon 334.

Program od Soboty 11 do Poniedziałku 13 Maja (włącznie)
 Wycieczka do Portugalji (natura) — Boba znajduje portfel (kom.)
NARZECZONA ŚMIERCI (dramat z życia w 3-ch częściach serji Nordisk)

Występy Towarzystwa Artystów Dramatycznych pod kier. Wojciechowskiego.

„ZAGŁOBA”

Rytmik z powieści „OGNIEM i MIECZEM” H. Sienkiewicza

TEATR ODEON „W. Krzemińskiego”
 II Aleja № 43. Wajstarczy w Królestwie
 TELEFON № 4-77.

Program od Soboty 11 do Wtorku 14 Maja r. b. (włącznie)

W głębi morskiej Wspaniały dr. w 2 częściach. na 10 ost. katastrofy z lodzią podwod. Jaś krzewiciel pokoju (kom. wyk. Jasia)

„Clío i Filet” Miłość grecka (Tregedia podług poematy Homera)
 Parada wojskowa w d. 6 Maja w Częstoch. (zd. własne)

Ostatnia nowość: **Katastrofa „Titanica”**
 W fotoplastykonie: **Palestyna.**

Program od Soboty 11-go do Wtorku 14-go Maja 1912 roku (włącznie)

II Aleja 38. Tel. 4-97. TEATR „URANJA” pod zarządem W. Krzemińskiego

ŚMIERĆ ZASZTUKAŁA DO DRZWI (prześliczny dramat nastrojowy)
ZWROTNICZY (dramat amerykański)
 Najnowsza Kronika Pathé № 162 (natura)
GRANADA i ALHAMBRA (z natury)

Willi rozdaje eliksir życia (komiczne)
 Nie wie dzie się (komiczne)
PALACZ OPJUM (dramat z życia wschodu)
 Parada wojskowa w Częstochowie 6 Maja (zdjęcie własne).
 i ostatnia nowość: **KATASTROFA „TITANICA”**

Program od Czwartku 9 do Niedzieli 12 Maja r.b. (włącznie)

Pietro-Carusso (dramat w 2-ch częściach)
 Kronika Gaumont'a (natura)
MIRCIĄ POMOGŁA (komiczne)

Teatr Kinematograf „ATOMA”
 CZĘSTOCHOWA, TELEFON № 392. **MOKRA 14.**

W obronie honoru (dramat)
ŚNIEŻNE SZCZYT (natura)
BOLLONJA (natura)
ZNALAZŁ PRZESTĘPSTWO. (komiczne)

VIII-mio GŁOSOWY ZAKŁAD NAUOWY MĘZKI
 Filologiczny z oddziałami realnemi.
 pod kierunkiem **Gustawa Kościńskiego**
 (I Gimnazjum Polskie. Częstochowa, Teatralna 7)

Zapisy i egzamina wstępne do wszystkich klas: **przed wakacjami** od 15 Maja do 15 Czerwca; **po wakacjach** od 28 Sierpnia. Prócz tego egzamina do klas niższych odbywać się będą **w ciągu całego Sierpnia** od godz. 10—12 rano.
 Przy szkole znajduje się internat.

Zakład naukowy żeński 7-mio klasowy
LEONI KOMAR
 W CZĘSTOCHOWIE.

Rozpoczyna egzamina dla nowowstępujących uczennic od 20-go Maja do 5-go Czerwca, od godziny 10-ej rano do 2-giej po poł. 920

Z. GARZTECKA
 Przełożona 7-o Klasowego Zakładu Naukowego w Częstochowie.

Zawiadamia, że egzaminy przedwakacyjne dla nowowstępujących uczennic, rozpoczyna się 15 Maja i trwać będą do końca Czerwca, - zaś od 1 Sierpnia do rozpoczęcia lekcji, przyjmowanie nowych kandydatek odbywać się będzie w nowym lokalu Szkolnym przy ulicy Centralnej w bliskości 2-ej Alei (pierwszy dom za Magistratem). 0420



PIWA EXPORTOWE, PILZENSKIE, STOŁOWE, FENIX-K, SZWEDE
 CZĘSTOCHOWA

Dr. Paweł BRONIAŁOWSKI
 Nowy-Rynek Nr. 3. — Telefon Nr. 34.
 Choroby skórne i weneryczne.
 Przyjmuje od 8—11 rano i od 3—7 p. p.
 Panie od 3—3 po południu. — Stosuje wstrzykiwanie wstrzykiwanie Salvarsanu (B. T. A. 686).

Popierajmy przemysł swojski Chrześcijański.

Kursy dla freblówek i ochraniarek.
Anieli Luchtówny
 w Częstochowie Aleja 111 55.
 Przyjmuje się codziennie zapisy nowych uczennic od 10 r. do 6 p.

NUTY
 w Wielkim Wyborze
 Poleca: **Księgarnia M. LIPSKIEJ**
 = PIANINO NA MIEJSCU =

Lekarz: Michał GRZMIEC
Dentysta
 w Częstochowie, I Aleja Nr. 10, telefon Nr. 108.
 Choroby zębów i jamy ustnej. Wyimowanie zębów bez bólu. Plomby. Zęby sztuczne na podniebieniu i bez podniebienia.
 Przyjmuje chorobych codziennie od 9-1 r. i od 3-7 w.

Skład Nut przy Księgarni = F. ROLNICKIEGO =
 Poleca ogromny wybór nut wydawnictw tanich 10 i 15 kopiejkowych, muzyki klasycznej i nowoczesnej. **FORTEPIAN NA MIEJSCU.**

Zdolnych Akwizytorów
 w dziale życiowym
 Na stałą pensję i prowizję poszukuje: Centralne Biuro „Ubezpieczeń”, **ROMANA JÓZEFOWICZA**
 Częstochowa II Aleja 32, — Telefon 281.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEBIARSKO-KAMIENIARSKI i SZTUKATORSKI
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
 WYKONYWA RZEZBY POMNIKOWE, ROBOTY BUDOWLANE, KOSCIELNE.

Częstochowa III Aleja dom własny Egzystuje od r. 1887 Telef. 260.
 Fabryka posadki cementowej na obodniki i stopni mczajkowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

0437: Tylko trzy przedstawienia, w Teatrze Paryskim
Warszawski Zjednoczony Teatr, w pełnym zespole art. złożon. z 25 osób.
W poniedziałek 13 Maja r. b. W wtorek 14 Maja r. b.

WESELE „Chłuba naszego miasta”
szafka w 3-ach akt. St. Wyspiańskiego. krotoczwila w 4 aktach Gust. Wied'a.
W Środę 15 Maja r. b. — ostatnie przedstawienie — Nowość sezonu!

Trzeba umrzeć - aby żyć

asytura w 3-ach aktach J. Miranda.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W. Jackowskiego.

Jedyny Pierwszorządny w Częstochowie!

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY III Aleja Nr. 62.

Stanisława Trzcńskiego z Warszawy.

Nagrodzony złotymi medalami, zagranicą i w Warszawie, oraz najwyższą nagrodą w dziale fotografii zawodowych na wystawie w Częstochowie. Zakład przyjmuje wszelkie zamówienia, w zakresie postępu sztuki wchodzące. Ceny przystępne. Zakład otwarty od 10-jej rano do 5-jej po południu, w Niedziele i Święta od 12 do 5-jej. 0341

Z cyklu: „Do niej”.

Chciałbym Ci pani dać szczęścia bez miary napóżno jednak wysła się głowa, bo dziś pod ręką nie mam swojej czary 0444 z boskim Krupnikiem Szustowal

Spółdzielczość wśród robotników.

Robotnicy, którym bardzo niedawno pozwolono na jaką taką swobodę działania, nie orjentowali się na razie należycie w sytuacji i nie mogą się uporać z całym ogromem pracy kulturalnej, jakiej do tego rodzaju przedsięwzięć potrzeba. Sytuacja doprawdy dosyć trudna, gdyż każda partia i partycjka ciągnęła robotnika na swą stronę, to też, ciecąc uniknąć zawodu postanowili rzucić się sami. Tu jednak spotkało ich na wstępie rozczarowanie.

Między robotnikami, jak zresztą wszędzie, są różne indywidualne składowe, nie więc dziwnego, że jednostki takie dopuszczona do jakiegokolwiek działalności, przynoszą tylko szkodę kooperatywie.

W Częstochowie widzimy to najlepiej. Z całego szeregu kooperatyw, jedne wegetują, inne tylko, tylko a przestają istnieć i mała tylko część prosperuje należycie. Upadek każdej kooperatywy jest rzeczą ważną, gdyż zraża lub usposabia nieprzychylnie do tego ważnego czynnika odrodzenia proletariatu.

Są miejscowości, gdzie sklepy współdzielcze nie mogły istnieć z przyczyn od nich niezależnych, u nas zaś upadek każdego sklepu był winą pośrednią robotników — członków, a bezpośrednio zarządów, z tej racji, że jednostki składowe przez brak uświadomienia wybiłali na kierowników.

Ze wszystkich stron dochodzą odgłosy ciągłych zatargów, członków z zarządami i tych ostatnich z personelem sklepowym, które się kończą przeważnie zlikwidowaniem lub zachowaniem spółki. Zarządy takie, składając się z jednostek, nie mających literalnie pojęcia o prowadzeniu interesu, a bardzo często nawet analfabetów, z konieczności prowadzą interes do ruiny. Członkowie usiłują ratować, co się da, lecz okazuje się, iż zarządy, usurpując sobie jakąś władzę, ani myślą o ustąpieniu, w ostatecznym razie doprowadzają do likwidacji interesów, lub oddają sklep w dzierżawę zwydy (autentycznie, jeden z przesów podmiejskiej kooperatywy nosi się z tą myślą i głośno się za tym wypowiada), aby tylko ukryć brudne sprawki.

Wskutek tego cały ruch współdzielczy wszedł u nas na fałszywe tory.

Obecnie mamy zwiątek kooperatyw i hurtownię centralną, które mogą dużo zrobić w tym kierunku, lecz chcąc prędkiej i skutecznie doprowadzić ruch współdzielczy na normalne tory, powinni przedewszystkiem członkowie usunąć osoby z zarządów, o których wiemy, iż te działają świadomie na ich szkodę, mając na celu widoki osobiste.

Gdyby członkowie śledzili za rozwojem innych sklepów współdzielczych, przekonaliby się łatwo, że tam, gdzie

rządzą ludzie świątli i oddani sprawie, niema żadnych zatargów i sklepy prosperują znakomicie i w krótkim czasie zarządy przenoszą się do własnych siedzib. Sebastian Waza. Częstochowa 10—5—12.

Ktoś gra?

Ktoś gra na harfie szklanej—
Ktoś gra bez przerwy i bez końca...
Rytm monotony, nieustanny,
Jak ciec się w serce wlewa żrąca.

Ktoś gra, ktoś gra—i pieśń się zali,
Ze niema wlosny, niema słońca,
Ze jej wśród mgieł jesiennych fali
Każą tak kłac i kłac bez końca.

Ktoś gra, ktoś gra na harfie szklanej
I moich nocny sny zamąca...
Rytm monotony, nieustanny
W gorzką apatię duszę wtrąca,
Ktoś gra, ktoś gra w posępnę dali
Jakaś dłoń, senna czy miedząca
I pieśń się zali, serce zali
Na chmurne noce, dni bez słońca.

Kazimiera Bergerówna. Częstochowa, 29—IV 1912 r.

Wypadki leńskie a robotnicy.

Tragiczne wypadki, które towarzyszyły strajkowi robotników kopalni złota nad Leną, wywołały, — jak wiadomo — naszym czytelnikom z telegramów — ogromne poruszenie umysłów, szczególnie w klasie robotniczej.

W całym szeregu miast rosyjskich robotnicy strajkowali dzień lub dwa, gdzie niedgdy były demonstracje uliczne.

Największe rozmiary przybrały strajki z powodu wypadków leńskich w Petersburgu; według doniesień „Nowoje Wremia”, a więc dziennika, który nie może być posądzony o przesadę w tym kierunku, — w Petersburgu strajkowało zgórą 150,000 robotników, a więc zgórą połowa wszystkich petersburskich robotników przemysłowych.

Charakterystyczne jest stanowisko, jakie zajęli wobec strajku tego petersburscy fabrykant.

Zwiątek fabrykantów petersburskich rozesał poszczególnym fabrykom okólnik, w którym zawiadamia, że „zebranie fabrykantów petersburskich nie uznaje za możliwe uważać dzień strajkowy za stracony i zaleca nie wytracać zań robotnikom należnej im płacy, o ile tylko strajk nie zakłócił porządku i trwał nie dłużej nad 1 dzień”.

Posel Poletajew otrzymał dn. 6 b.m. depeszę z Bodajbo od b. pełnomocnika robotników, Wostrycha, w której donosi on, iż na kopalniach prorsko-ilińskich najmowano robotników pod osłoną Trezczeni z żołnierzy, część strajkujących pociągłęto do odpowiedzialności z art. 1358 za przymusowe usunanie od pracy, z wysiedlanymi obchodzą się jak z aresztantami. Prawie codziennie odbywają się masowe rewizje, między innymi aresztowano nawet ciężko ranionego w dn. 17-ym z. m., Popowa. W końcu depeszy Wostrych prosi o obronę i pomoc.

„Prawda” donosi o całym szeregu

protestów z powodu wypadków leńskich przesyłanych do frakcji s-d.; protesty są podpisane przez robotników fabryk petersburskich, moskiewskich, odeskich, rostowskich, kijowskich, mińskich, charkowskich i innych.

Departament górniczy otrzymał wiadomości od inż. Tulczyńskiego, że sytuacja w kopalniach leńskich wciąż przedstawia się groźnie. Pracuje obecnie około 1,500 osób, w tej liczbie niezaczyna tylko część strajkujących. Wyrugowanie z mieszkań strajkujących robotników odroczone do kwietnia żeglugi.

Wice-dyrektor departamentu górniczego, A. Mietniskij, delegowany przez rząd dla zbadania na miejscu krwawych zajść leńskich, wyjeżdża z Petersburga wskutek rozkazu ministra, d. 11 b. m.

Adwokaci przysięgli m. Irucka nie odważają się jechać do kopalni, gdyż uprzedzeni są, iż będą wysłani administracyjnie, jako agitatorowie i podżegacze. Robotnicy leńscy proszą o przyjazd przedstawicieli adwokatatury stołecznej.

Towarzystwo leńskie przekształciło na więzienie swój obszerny dom, obliczony na 180 osób.

„Russkoje Slowo” otrzymało z Bodajbo telegram treści następującej:

„Pogład, wypowiedziany przez Markarowa w Dumie państwowej, iż strajk leński jest rezultatem agitacji politycznej, wzięty jest pod uwagę przez władze miejscowe, które starają się usilnie nadać sprawie charakter polityczny.”

Szkoła Handlowo-Przemysłowa

Cz. Bagińskiego

w Częstochowie.

Przyjmuje kandydatów do wszystkich klas. Egzamina wstępne przedkacajny od 1 do 14 Czerwca. Programy wydaje bezpłatnie 908—5

Sprawa Ronikiera.

Ostatnio omawiane są żywe repliki adwokatów: kursują sensacyjne pogłoski o pojedynkach w związku z mowami obrońcami.

Ronikier mimo pierwotnych przewidywań, że na zakończenie sprawy, wygłosi wielką, trzydniową mowę, jakoby wyrzekł się swego zamiaru i przemawiać nie będzie.

Mowa adw. K. Piotrowskiego.

„Toujours galant pour les dames” — oto moja dewiza, to też za przykładem mego szanownego kolegi z Petersburga, który teraz wystąpił w obronie czci kobiecej, muszę oświadczyć, że nigdy nie przypuszczałem, aby hr. Ronikierowa dowiła naprawdę, mówiąc o 7,000,000 posagu. Przecież ja sam w sądzie okregowym mówiłem o hr. Ronikierze, jako o człowieku, który ma wszystkie dane powodzenia w życiu: jest piękny, wykształcony, utalentowany, nie ma tylko majątku. Nie będę zajmował się moją osobą skromną—choć i tu o mnie mówiono wiele w mojej nieobecności, o czym dowiedziałem się dopiero z gazet.

— Może zechciały pan przystąpić do obrony Zawadzkiego?—zwraca uwagę przewodniczący.

— Ja właśnie mówiłem, że nie będę mówił o sobie!—odpiera obrońca.

— Adw. Bobrisczew opowiadał, że popycham go do obrażenia świadków— a ja jestem zdania, że słowa obraźliwe dla świadków w były istotnie wygłaszane —próżno adw. Puszkin tłumaczyć się usiłuje—radziłbym raczej, aby, jeżeli drzy o skórę, uderzył się w pierś i powiedział „winien jestem — przepraszam”. Przecież „koń ma cztery nogi, a może się potknąć”.

— To znów nie odnosi się do obrony Zawadzkiego.

— Tak, lecz obrońca z Petersburga, chciał zrobić ze mnie kłamcę, ja zaś chcę dowieść, że to stosować się może jedynie do niego.

— To także należy do dziedziny rachunków osobistych.

— Tak, lecz wobec tego, że w tele to mówiono o mnie w mojej nieobecności, a p. przewodniczący, nie uważał za stosowne, ująć się za nieobecny...

— Nic tu przeciwko panu osobście mówione nie było, krytykowano tylko argumenty obrony Zawadzkiego.

— Stawiano mi zarzut, że przemawiałem bez upoważnienia* w imieniu adwokatatury warszawskiej—gdy ja przemawiam jedynie, jako Korwin-Piotrowski.

— Zwracam panu uwagę, że Za wadzki dotychczas pozostaje bez obrony.

— Na niego też kolej przyjdzie. Mówiono, że nie mogą być uważany za poważnego, wobec tego, że mówilem o piasich mózгах w stosunku do tych, co okłaskiwali ustęp przemówienia adw. Puszkin, o adw. Pępowskim. I cóż to z tego „ptaszek”?—to przecie takie sympatyczne stworzenie—choć lekomyślne. Ze okłaskiwano adw. Puszkin seniora —rozumieć, lecz za co darzono bratem juniora, czy za krasomówstwo, piękny gest? Nie—pod osłoną ciężką prawdopodobnie „profesjonalnej” tajemnicy ukrył adw. Bobrisczew talenty swoje tak głęboko, że nikt się ich dopatrzyć nie może.

— Możeby pan przystąpił wreszcie do obrony Zawadzkiego?

— Dobrze—ale muszę skończyć—zaznaczam mi, że mówię z humorem—to prawda—humoru mam sporo.

— Sala izby sądowej nie jest właściwym miejscem popisowania się humorem.

— Słucham—przypuszczam, że adw. Puszkin nie słyszał obrońców francuskich—mówią oni z humorem. Przewodniczący raz po raz z obowiązku zatrzymuje mówców, lecz zaraz robi gest:

— „Continuez Maitre!”

Sala trzęsie się od śmiechu—nawet przewodniczący jest rozbrojony — robi jednak uwagę z obowiązku.

— Kiedyż pan przystąpi do obrony?

— Jeżeli ma się mało interesującego klienta—to już lepiej mówić o sobie—mój klient właśnie do takich mało interesujących należy — niewinność jego jest tak oczywista, że i mówić o niej nie potrzeba.

Jeżeli mówiłem o atakowacie sprzedanym z Petersburga — nie miałem zamiaru obrazić nikogo—przypuszczam, że adwokat zdaleka dalego mógł w ten sposób mówić o Stasiu, że nie zna stonków miejscowych; gdyby przyjechał z Kamczatki—jeszcze skuteczniej obrażałby błotem St. Ch.

Co zaś do stosunku adw. Bobrisczewa do adw. Pępowskiego...

— Adwokat Pępowski nie potrzebuje pańskiej obrony—czyli znów uwagę przewodniczący.

— Widziałem się wczoraj—odpiera adw. Piotrowski—z adw. W. Pępowskim, dzikował mi on, mówiąc:

Korwin-Piotrowski zawsze jest gentleman'em.

Zdaje się, że adw. Bobrisczew mówił o wyjątkach w szanownej adwokataturze—przypuszczam, że patrzył wtedy w lustro, o którym wspominał adw. Nowodworski.

Robił między innymi przypuszczenie adw. Bobrisczew, coby było, gdybym rznał swoich klientów. Tego nigdy nie robię—atomiat właśnie Puszkin wyraźnie dorzyna hr. R. Przecież owo przypuszczenie, że hr. R. mógł być w Warszawie i sprowadził Stasia do pokoiów Zawadzkiego—jest właśnie dorzyaniem klienta.

Muszę teraz, zamiast oskarżać hr. R. bronić go przeciw jego obrońcom. Zawadzki robi mi zarzut, że źle go bronie.

— I ma wiele słuszności—rzuca przewodniczący.

Zawadzki uważa, że powinienem oskarżać Ronikiera—ja go jednak uspakajam—bo przecież wina hr. R. jest tak oczywista, że rozumie ją dziecko. Ale muszę już przejść do obrony Zawadzkiego.

Czas najwyższy!

Obrońca po kilku jeszcze dygresjach skierowanych przeciwko adw. Bobrisczewowi przechodzi do rozważania poszłak przeciwko Zawadzkiemu, a kończy wyrażeniem przekonania, że „Korwin” wyjdzie z tej sali zwycięzca.

Mowa adw. Ettingera.

— Nie mam zamiaru wygłaszać drugiej mowy, lecz tylko odpowiedzieć na długą mowę, wygłoszoną z tupetem przez obrońcę hr. R. Gdybym chciał odpowiadać szczegółowo — musiałbym mówić przynajmniej tak samo długo—nie jestem jednak tak okrutny, nie będę mówił o adwokataturze, ani odpowiadał na zarzuty przykre dla mnie osobście, bo dotykające metody mego myślenia.

Niechaj fakty mówią same za siebie. Mówca prostuje szereg nieścisłości, których dopuścił się adw. Puszkin; nie można przeciwstawić znanaj lwańskieg i Pępowskiego, bowiem odnoszą się one do różnych momentów — dalej

Mam zaszczyt zakomunikować W.W. Paniom, że z dniem 1 Maja r. b. otwarta zostaje pracownia sukien i okryć damskich, p. f.

„EWELENA“

Dokładna znaćomość fachu, zdobyta wioletną praktyką w Paryżu i Warszawie, daje mi możność zadawaniu najwybredniejszego gusta W. W. Pań. Potecając się taskawym ich względem, pozostaje

„EWELENA“

Z poważaniem
Częstochowa, II Aleja 32, mieszk. 14.

0401

kowa; „Pieśń kowala“ z muzyką Goldberga i wiele innych.

Otóż nie wystarczyło to młodemu poecie. Pragnienie szerszych lotów, pragnienie lotów wichrowych przypięło mu skrzydła aeroplanu i oto dziś...

Tak się mści los na marzycielach...
fel.—gem.

Gościna Knake-Zawadzkiego.

W piątek więc znakomity tragic polski Knake-Zawadzki da nam na scenie teatru Paryskiego postać groźnego „Iwana“ w pełnej wrzuszających momentów tragedji Tolstoja. Jest to kreacja nadzwyczaj trudna, w której jednak tragic nasz celuje, niewiele mając konkurentów. To też wdzięczni jesteśmy imprezie, która naszego miasta tym razem nie omielała.

„Wesele“ w Częstochowie.

Jutro — przypominamy — warszawski Teatr Zjednoczony w pełnym swym ze-spole daje na scenie Teatru Paryskiego wspaniałe arcydzieło Wyspiańskiego „Wesele“ według krakowskiego egzem-plarza, bez żadnych skreśleń cenzuralnych.

Decoracje i utensylja oryginalne sprodawano z Warszawy.

Wypadek.

Do miejscowego szpitala przywieziono robotnika, Bolesława Strzelczyka, któremu młot żelazny zmiażdżył trzy palce w lewej nodze. Choremu pomocy lekarskiej u szpitalu udzielił starszy felczer R. Teichner.

Przy pracy.

Józefa Kowalczyk, pracująca na tkalni bawełny w fabryce „Częstochowianka“ została uderzona powyżej prawego oka czółenkiem, które wyskoczyło z powodu zepsucia się warsztatu. Pierwszej pomocy lekarskiej udzielono w ambulatorjum fabrycznym.

Pożar.

We czwartek 9 b. m. o godz. 11 w nocy w zabudowaniach gospodarzy Wincentego i Franciszka Franosów oraz Adama Szamoszyńskiego wynikł pożar, w którym zginęło między innymi 2 sztuki trzody chlewniej. Straty wynoszą do 3 tysięcy rubli.

Utonięcie.

Wsi Zyzyna w gminie Grabówka w stawie utonęła 7 letnia, Katarzyna Skrobaczówna, córka właścianina. Katarzyna poszła z dzbankiem do stawu zaczerpnąć wody, poślizgnęła się i śmierć znalazła w wodzie.

Kradzież.

We wsi Klarysów w gminie Huta Stara skradziono ze stodoły włościanina, Adama Szczygalskiego, dwa worki jęczmienia do siewu, wartości 12 rb.

Z mieszkania Witolda Nagielskiego, (Zelazna 13) nieznaną sprawca skradł różne sprzęty domowe, wartości 35 rb. Sprawy kradzieży nie ujęto.

Kontrabanda.

W lesie za Herbami znaleziono dwa tobołki z różnemi koronkami i wstążkami, które straż graniczna skoniłskowała.

Aresztowania.

W ciągu doby ubiegłej aresztowano osób 13.

OFIARY

Urzednicy biura miejscowego otrzy-mane od Zarządu Tow. Akc. „Stradom“ z racji trzydziestolecia istnienia fabryki rb. 100 składają na „Salę Zajęć“, rb. 100 — na wpisy dla niezamoznych uczniów gimnazjum G. Kościńskiego; rb. 100 — na wpisy dla uczniów gimnazjum Cz. Bagielskiego; rb. 50 — na Schronienie dla paraliżików pod wez. św. Antoniego, razem rb. 350.

Pozatem pozostaje do uznania redakcji dla nędzy wyjątkowej z pierwszeństwem dla wdów i sierot po robotnikach fabrycznych rb. 150.

Na biedną Marjanę Hamerową z ul. św. Barbary № 26, dom Krügera składa August Resler Rejent rb. 2.

Satyra i humor.

Podwójne poszukiwania.

— Czego pan szuka w ogłoszeniach?
— Szukam nowego kasjera.
— A gdzie się podział dawniejszy?
— Właśnie i o tem pragnąłbym się dowiedzieć czegoś z gazety.
— Pomiędzy urzędnikami.
— I-y urzędnik: Co za okropność z temi statystykami, niema prawie przedmiotu, co do którego nie jesteśmy zmuszeni pro wadzić statystyki.
— Tak że chyba nie jest w waszym wydziale?
— 2-gi urzędnik: O u nas jeszcze gorzej. My bowiem musimy prowadzić statystykę wszystkich w przeciągu roku dokonanych statystyk.
— Nasze dzieci.
— Zosiu, w kredensie było dwa jabłka — a pozostało tylko jedno. Jak się to stało?
— Aa... bo proszę mamusi, było tak ciemno, że tego drugiego nie zauważyłam.

Koniec końców...

Tam na białym samolocie,
Który ugrzął w wielkim błocie,
Siedział lotnik przyspiewując,
I do lotu się gotując.
Puścił motor. Wzbił się w górę

I poleciał ponad chmurę,
Ponad góry, ponad wioski,
Pędził życie tak bez troski.
Ponad rzeki, ponad miasta,
Pogryzając sobie ciasta,
I popija to szampanem,
I tak myśli: Jestem panem.
W tym wszechświecie,
Nie zaprzecy mi nikt przecie,
Gdy wtem lunął deszcz ulewny
I zaplałak lotnik rzewny,
Bo samolot spadł w przestworza
Akurat w sam środek morza.



Dla dzieci; matek rekonwalescentów osób nerwowych i starców. Fosmoza za spełnia prawidłowy rozwój krwi koczka mnisł. Niezbędnymyposkam dla dzieci w okresie ząbkowania i rośnięcia. Liczne opinie P.p. Lekarzy i Ordynatorów szpitali dołączają się do każdego pudełka. Dostac można w aptekach i składach aptecznych. Cena pudełk a rb. 1.

JAK

umierają ludzie nerwowi!



Nerwowi ludzie umierają inaczej, niż wszyscy. Umierają oni po części wskutek choroby serca, zapalenia mięśnia pacerzowego, rozmiękczenia mózgu, po części zaś wskutek obłądłu lub śmiercią samobójczą, często od skutków pijanstwa, nadużycia alkoholu, który w istocie jest niczem innym, jak dążeniem człowieka o słabych nerwach do zatopienia w trunku napadów choroby. Również śmierć, wskutek nieszczęśliwego wypadku lub przypadku, dosięga daleko częściej ludzi nerwowych, gdyż brak im niezbędnego panowania nad sobą i zimnej krwi. Już te nieliczne dane wystarczą, żebyśmy uświadomili sobie, jak ważną rzeczą jest przedsięwzięcie we właściwym czasie odpowiednich środków przeciw nerwowości.

Pod nazwą chorób nerwowych zwykliśmy rozumieć prawie wyłącznie bółe głowione systemu nerwowego, t. j. mózgu i mięsza pacerzowego. Objawy tych chorób, między innymi, są następujące:

Łatwo wywołane podrażnienie, złe usposobienie, drganie kończyn, niepokój, bicie serca, ataki zawrotów głowy, uczucia bólu, bezsenność, ciężkie przywidzenia sennie, bezwiad kończyn lub znieczulenie oraz przeczulenie wrażliwości skóry, rozdrażnienie wskutek zgiełku i zapachów, skłonność do mocnych trunków, miganie platków w oczach, drganie powiek, bóle gardła, rąk i stawów, uderzenia krwi, ściskania w pierśi, niepokój, kaprysy, osłabienia pamięci, tętnienie, sine kręgi pod oczami, szum w uszach, dziwaczne zachcianki i skłonności, lek i inne. W przypadkach cięższych, sprawa dochodzi do zaburzeń w funkcjach umysłowych, do utraty świadomości ruchów, do bredzenia i wreszcie do zupełnego rozstroju umysłowego.

Przypadłości nerwowe stanowią choroby mózgu i mięsza pacerzowego. System nerwowy osłabia się wskutek przeciążeń życiowych, po wielkiej pracy lub nadużyciach, wskutek zamartwień, trosk, przestrachu lub minionej choroby lub też wogóle wskutek zaniedbania przepisów higieny; często też system nerwowy okazuje się słabym od urodzenia.

Takie stany wyczerpania powinny być usuwane drogą systematycznego wzmacniania systemu nerwowego, za pomocą obfitego dostarczania organizmowi środków odżywczych, jakich wymagają nerwy.

Tym materiałem odżywczym są związki i kwasno-fosforowe, zwłaszcza lecytyna otrzymana ze związków organicznych i stanowiąca najlepszy materiał odżywczy dla nerwów.

Na podstawie tej zasady wynaleziono najbardziej znany z tych środków „Kordjalina“ Hartmana, (znajdujący się pod osłoną prawa). Produktu tego nie należy utożsamiać z innymi, w skład których wchodził szkodliwy produkt mnisł lub wogóle pochodzenia z minimalna procentową domieszką zjawieniem działającego czynnika i które przysparzają znacznie droższe „Kordjalina“ w czystej formie zawiera duży procent lecytyny, otrzymanej ze świeżych krynch jaj. Produkt ten podlega skrupulatnej analizie urzędowych przysięgłych, sądowych chemików i specjalistów. Wszyscy oni potwierdzają w całej rożnościści wywoły nasze.

Wobec tego „Kordjalina“ nie jest bynajmniej środkiem tajemniczym, gdyż szczegółowe analizy, zamieszczone w drukowanych broszurach, podane zostały przez specjalistów, oraz chemików sądowych. Zdumiewające wyniki, osiągnięte w odpowiednich wypadkach przez „Kordjalina“, — znajdują potwierdzenie w tysiącach odgłosach pochwalnych, napływających bez przerwy pod adresem D-ra med. Karola Hartmana. Oto jeden z tego rodzaju odgłosów:

Wiszniewka, 18 Listopada 1910 r. Wierłomny Dr. Hartmann. Zamładamiam W. Pana że jestem obecnie już zupełnie zdrowy — otrzymałem od W. Pana broszurę „Kordjalina“ i skorzystałem z rad W. Pana, — słabość pamięci znikła i ciężkie zmory sennie przestały mnie trapić. Produkt W. Pana polecam też innym. Cierpielam przez lat 7, gdy zaś przyjmuję „Kordjalina“ czuję się zdrowym. Z prawdziwym szacunkiem O. Wasow.

Jeszcze jedna przewağa „Kordjalina“ polega na tem, że wypróbowaną ją można bez straty pieniędzy. Ktobyż zwrócił się do Dr. med. K. Hartmana, N. 101, Petersburg, skrz. pocz. Nr. 286, otrzyma zupełnie bezpłatnie próbna próbną próbną i może natychmiast zapewnić się o dobru jej działaniu i zupełnej nieszkodliwości. Jednocześnie wysła się również bezpłatnie broszurę, zawierającą liczne rady dla człowieka nerwowego. Ten sposób postępowania może stać jako dowód pozytywnej skuteczności naszej rady, gdyż zazwyczaj przed skorzystaniem z rady trzeba zaznajomić się z broszurą.

Każdemu cierpiącemu na nerwy należy doradzić, by z propozycji niniejszej skorzystał bezzwłocznie, gdyż wyżej opisane stany nerwowe doprowadzają częstokroć do katastrofy.

ODKRA DZIEŻY

LAMPĄ NAFTOWO-ŻAROWĄ

którą najtaniej można nabyć w Biurze Instalacji Oświetleń

„PROMIEN“

Warszawa, Trębacka 2, (róg Krak.-Przedmieścia.) Telef. 13-65

Wyłącznie przedstawicielstwo i skład główny

na Kr. Polskie, Litwę, Wotyń, Podole, Ukrainę, Bassarabiją, Odesę

Lamp. n ftowo - żarowych: Kitson, Ideal, Promień K., Royal części zapasowych

do nich oraz do lamp Washington

Tamże największy i najobficiej zaopatrzony skład

po cenach najniższych.

Lamp, żyrandoli i latarni spirytusowych, gazolinowych i kregozagowych.

Latarni gospodarczych, powozowych i samochoodowych, oraz latarek

ręcznych do nafty i acetylenu.



Warsztaty do naprawy wszelkich lamp.

„Promień“ oświetla dwory, pałace, kościoły z plebanjami, hotele, fabryki, budynki folwarczne i t. d. gazem powietrznym lub elektrycznością

żadnej obsługi. I palnik gazopowietrzny o sile 50 świec kosztuje 1/2 kop. na godzinę.

Cenniki ilustrowane i kosztorysy na żądanie bezpłatnie. 0266

Kafle i roboty zdruńskie
L. Nieprzecki i R. Federowicz
w Częstochowie
Teatralna 34. telefon 321

DLA ULATWIENIA STOSOWANIA
POPULARNEGO FRANCUSKIEGO
ŚRODKA NA ZATWARDZENIE
SPRÓDADAJEMY MAŁE PUDEŁKA

20
DIGULEK

CASCARA
MIDY.

50
KOP

1,2 pudełek wyczerpano przed kolejną
pudełką i również jak i większe po 50pudełek
znajdują się w wszystkich aptekach i składach aptecznych

J. SKALMIERSKI
BIUROTECHNICZNE
w Częstochowie.
Aleja II Nr. 22. Telef. 112.

INSTALACJE oświetlenia i motory elektryczne, ARTYKUŁY elektrotechniczne i techniczne. **ZYRANDOLE** i LAMPY elektryczne. LAMPKI żarowe metalowe na składzie, Przedstawicielstwo fabryki budowy **MEY** NÓW i TURBIN systemu Francisa, Kujawski Milewski i S-ka, w Lublinie. ARTYKUŁY **MEYNSKIE** na składzie. Urządzenia tartaków. Gatry, krajssegi, heblarki i t.p.

zatrzymuje się mówca dłużej na śladach kopci, dowodząc, że zgodnie z prawami fizyki, nie mógł on pozostawić śladów ściśle odpowiadających kształtowi bukietów, jak tego chciał adw. Puszkin.

Szczegółową analizą prostuje adw. H. Ettlinger obliczenia czasu obrony hr. R. i przechodzi do rewolweru, który musiał być własnością hr. R. jak tego dowodzą inicjały wyryte na rewolwerze oraz znalezione ładunki brauningowe. Te ostatnie użyte być miały, jako cichsze.

O g. 1 ogłoszono przerwę. Po przerwie dalszy ciąg mowy adw. Henryka Ettlingera.

Zarzucono mi, — mówi adw. Ettlinger w drugiej części swego przemówienia — że nieścieście cytuję listy Szumajera Gaensehendlera — wiemy jednak, kto cytuje nieprawidłowo. Wszak adw. Puszkin nie uznaje nawiązań i autorytetu słownika i wyraz „verabreden“ (namówić świadków, umówić się ze świadkami) tłumaczy po swojemu; podobnie, jak własny słownik, uznaje adw. Puszkin jedynie własną ustawę postępowania karnego.

Obrona zbliża dalej wywody adw. Bobrisczewa o domniemanej uczcie w pokojach umebowanych, śladach na obrusie itd.

W zakończeniu adw. Ettlinger zaznacza, że hr. R. oprócz motywu majątkowego, mógł mieć jeszcze inny motyw, a mianowicie pragnienie wywarcia zemsty na znieprawionym teściu; chciał zabić ojca, zabijając ukochane dziecko. Co do Zawadzkiego, obrońca wierzy w jego nienawiść.

Po mowie adw. Henryka Ettlingera zabiera raz jeszcze głos prokurator, rozprzymiując szereg powtórných republik.

Przemówienie prokuratora.

Prokurator protestuje szereg nieporozumień, jakie wywołały jego słowa.

— Ustęp mój o znaczeniu prasy — mówi prokurator — został źle zrozumiany. Nie napadałem bynajmniej na prasę, ponieważ nigdy nie zaprzeczałem, jak wielkie znaczenie może mieć prasa dla wyjaśnienia wielu ciemnych okoliczności głośniejszych spraw; powiedziałem jedynie, że świeżo przyniesione przez prasę zeznania świadków nie przyniosły nic nowego i mogły być pozostać w gabinecie redaktorów. Jeżeli kwestionujemy wiarygodność świadków, którzy poddani byli badaniu w wydziale śledczym — podobnie należy ostrożnie traktować zeznania świadków, którzy byli badani przez reporterów.

Niesłusznie mówiono, że stawiłem dwie alternatywy symulacji: samobójstwa z powodów estetycznych; mówię o możliwości symulacji samobójstwa z wielkim zapasem motywow, z powodów kłopotów finansowych (weksle), powodów erotycznych, wreszcie skutkiem goryczy względem rodziców.

Z kolei głos zabiera adw. przys. Nowodworski.

Przemówienie adw. Fr. Nowodworskiego.

Przedstawiciel powoda cywilnego, w odpowiedzi obrońcom dotyka 5 tez. Przedewszystkiem zabicie sukcesora w danym wypadku było bardziej umotywowane, niż zamach na życie samego Br. Chr., ponieważ w razie śmierci Br. Chr., zostałby po nim testament na korzyść Stasia.

Stosunki rodzinne, surowość Br. Chr. nie mogły być powodem samobójstwa.

Po duplikach obrońców i prokuratora oraz krótkiej samoobronie Zawadzkiego sobotnie posiedzenie o g. 11 m. 45 w poł. rozpoczął hr. Roniker, swem „ostatnim słowem“, które trwało do g. 2 i pół po poł., poczem izba udała się do sali w celu ułożenia pytań.

Wyrok będzie ogłoszony dziś w niedzielę o godzinie 2 po poł.

Władysław Skrzypiński
TECHNIK
Zawiercie, Marszałkowska 16 4
Asekuracja budynków od ognia w Instytucji Rządowej i T-wach Prywatnych. Takowanie nieruchomości podlegających sporom sądowym Sporządzanie planów i kosztorysów na budowie. Obliczenia wszelkich robót wchodzących w zakres budownictwa. — Poważne referencje; ceny b. przystępne. 932-3-1

Dziś, w niedzielę, o godz. 5 po poł. odbędą się wloty pilota, ucznia warszawskiej „Awiaty“, p. B. Kamińskiego, na jednopłatowcu Bleriota. Miejsce wlotów: plac koło stacji kolei Herbskiej, tuż za rzeźnią miejską.

KRONIKA

— Zebrania zarządów kooperatyw częstochowskich.

Dziś w niedzielę 12, 16 i 19 bm. w sali Tow. Dobr. (Krakowska 24) odbędą się zebrania wszystkich zarządów miejscowych stow. spowzyczych w celu uporządkowania rachunkowości i prawidłowego prowadzenia ksiąg handlowych.

Instrukcji i wskazówek udzielać będzie p. St. Wojciechowski, dyr. warsz. zw. spoz.

Pożądaną jest rzeczba, aby w zebraniach tych wzięli udział wszyscy członkowie zarządów i komisji rewizyjnych, posiadający zaomocnienie czterech działów arytmetycznych, oraz aby biorący udział w zebraniach zapoatrzyli się w kajety i ołówki do zapisywania uwag i wskazywać udzielanych na zebraniu.

Początek zebrań punktualnie o g. 1 po poł.

— Zebranie Tow. Dobroczynności dla Chrześcjan.

Zarząd Tow. Dobroczynności dla Chrześcjan w Częstochowie zawiadamia członków Towarzystwa, że dziś, w niedzielę dnia 12 bm. o godzinie 4 po południu w sali hotelu Angielskiego odbędzie się ogólne zebranie.

— „Zebranie Dźwigni“.

Stowarz. rękodzielników „Dźwignia Częstochowska“ zwołuje na dziś 12 bm. o godz. 5 p. p. w sali bibliotecznej par. św. Zygmunta, organizacyjne zebranie Stow. spółdzielczego, na które za pośrednictwem „Gońca Częstochowskiego“ Zarząd Stow. zaprasza członków i osoby interesujące się tem Stowarzyszeniem.

— Wycieczka „Przyszłości“.

Dziś, w niedzielę 12 b.m. odbędzie się pierwsza wycieczka członków Tow. „Przyszłość“ do Mirowa.

Punkt zborny o g. 1 i pół popoł. w lokalu Oddziału; o 2-jej nie oczekując naszpionżony, wyruszą obecni w drogę. Składkę członkowie i kandydaci płać 15 kop., wprowadzeni goście 20 kop. Serwo i krokiet do zabawy na miejscu. Chętni winni zapisywać się na listę uczestników do niedziel włącznie do g. 10 rano.

— Pogadanka „Wiedzy“.

Dziś, w niedzielę 12 b.m. o godz. 7 wieczorem w lokalu Towarzystwa Szerzenia Wiedzy odbędzie się pogadanka „o zwierzętach przedpotopowych“. Pogadankę tę ilustrować będą 32 obrazy nikanę.

— Zebranie członków związku żelaznego.

Dziś, w niedzielę, dnia 12 b. m., w lokalu własnym (Krakowska 38, w oficynie) odbędzie się ogólne zebranie członków polskiego Związku zawodowego robotników przemysłu żelaznego.

— Z kolei Herbsko-kieleckiej.

Zarząd kolei Herbsko-kieleckiej w najkrótszym czasie rozpocznie wywłaszczenie ziemi od włóciacin pod nowo-przeprowadzoną bącznicę przy stacji Złoty—Potok do fabryki przetworów ziemniaczanych.

— Tajne szulernie.

Jedną z najtrudniejszych: do uleczenia chorób społecznych — alkoholizm, szerząca się z zastraszającą szybkością wśród naszych mas robotniczych znalazła drugą niemniej niebezpieczną współzawodniczkę — szulernię.

Oto — jak nas informują lepięj myślący robotnicy z fabryk częstochowskich — ulice Krakowska, Mała, Mokra i Ogrodowa roją się od jaskiń — gdzie niektórzy robotnicy przegrzują całe swoje zarobki tygodniowe.

Gra hazardowa odbywa się w tych dzielnicach jawnie, w piwniach, których nocą z soboty na niedzielę oraz z niedzieli na poniedziałek są zamykane w godzinach prawem przewidzianych li tylko zewnątrz, od ulicy.

Nadto od pewnego czasu jakies ciemne osobistości udzielają zapamiętałym graczom swych miszkań, pobiera-

jąc po 5 kop. od osoby za każdym razem od t. zw. „banku“. Przedsiębiorstwa te, jak nas informują, cieszą się powodzeniem i robią niezłe interesy, bowiem człowiek, dotknięty chorobą hazardu — chętnie kryje się w prywatnej norze w której go nie znajdzie zroczpaczona żona lub dzieci.

Grają robotnicy, grają i majstrowie. W duszej atmosferze, przepelnionej dymentem i oparami alkoholu, przy akompaniamentie wulgarnych pokrzyków i prześmieszki, ciężko zapracowane grosze robotnika przechodzą do kieszeni wyżytkiawców. Zamiast wycocząć, by narbać sił do całotygodniowej pracy, za miast przeczytać książkę lub gazetę — robotnik staje w poniedziałek do pracy znękany, czestokroć głodny z widmem nędzy i niezgody w domu. Czas więc, brać robotnicza — opamiętać się nareszcie, czas wypowiedzieć szulerce walkę otwartą! Niechaj silniejsi odważą od zlega słabych, niechaj odciągają ich od jaskiń szulerskich — a jeśli to nie pomoże, ogłosimy adresy tych piwiarni i domów prywatnych — które udzielają gościny graczom.

Baczność więc, robotnicy!

— Koncert „Lutni“.

Dziś zatem o g. 8 1/2, wiecz. z estrady „Lutni“ popłyną ku nam dźwięki Chopina, Liszta, Paderewskiego z fortepianu, za którym zasiądzie jeden z jego mistrzów p. J. Turczyński. Prócz tego gościa w koncercie przyjmą udział: orkiestra, chórny męski i mieszany „Lutni“ oraz utalentowana akompaniorka p. J. Szafianka.

Program wieczoru opiewa: Część I. 1. Symfonia — W. A. Mozart, a) Adagio, b) Allegro moderato, c) Andante, d) Finale — odegra orkiestra „Lutni“.

Część II. 2. a) Ballada F-dur, b) Mazurki Cis-mol i Fis-mol, c) Walc As-dur, d) Nokturn Fis-mol, e) Polonez As-dur — Fr. Chopin, odegra p. J. Turczyński.

Część III. 3. a) Ballada „Florian Szary“ z op. „Rokiczana“ — St. Moniuszko, b) Sielanka (motywy ludowe) T. Bartkiewicz — odśpiewa chór męski z tow. fortepianu, a) Modlitwa, b) Krakowiak, — z op. „Flis“ — St. Moniuszko, odśpiewa chór mieszany Lutni z tow. fortepianu.

Część IV. 5. a) Etiuda F-mol, — F. Liszt, b) Nokturn B-dur, c) Menuet A-dur — I. Paderewski, d) Impromptu, e) Kujawiak — J. Zaremski, odegra p. J. Turczyński.

Podczas wykonywania numerów programu wejście na salę będzie zamknięte. Uprasza się uprzejmie Panie o zdejmowanie kapeluszy. Fortepian koncertowy własny — Bechsteina.

— Sprzedaż rabatowa.

Otrzymujemy następujący komunikat: Stosując się do nawoływań „Gońca Cz.“ postanowiłem w niedzielę, 12 bm. (t. j. dziś) urządzić w mym składzie aptecznym, mieszczącym się na Starym Rynku, sprzedaż rabatową na rzecz ubogiej wdowy Henigowej, a w czwartek zaś, d. 16 bm. (t. j. w dzień kwiatka) taką sprzedaż zamiast, przystrajania wystawy, o czem mam zaszczyt powiadomić Sz. Redakcję. Z poważaniem Aleksander Hoffman.

— Znaczna ofiara.

Ku przykładowi licznych ludzi zamoznych służąc powinien czyn urzędniczym i oficyalistów tak zw. „Szpagaciarni“ czyli fabryk „Tow. Akc. Stradom“, którzy ofiarowane im hojnie z racji 30-letnia istnienia fabryki rb. 500 przeznaczyli całkowie na cele dobroczynne. I słusznie, bo rb. 500 podzielone między kilkudziesięciu ludzi, z których niejedna ma na swej plecy całą rodzinę — nie stanowi dla nich żadnej pomocy, nawet po 30-latach istnienia fabryki. Przeciwnie, suma ta, ofiarowana w całości na piękny cel miłosierdzia, mówi o tem, że pracownicy lepiej od innych rozumieją potrzebę bliźniego.

Z tych rb. 500 złożono w wydziale ofiar w administracji naszego „Gońca Częstochowskiego“ rb. 350, mianowicie

rb. 100 dla ubogich uczniów gimnazjum G. Kościńskiego, rb. 100 dla ubogich uczniów gimnazjum Cz. Bagińskiego, rb. 100 na „Salę Zajęć“, rb. 50 na Schronienie dla paraliżików pod wezw. św. Antoniego. Pozostałe rb. 150 zatrzymam, nie składając ich w naszej administracji, lecz pozostawiając u siebie do uznania naszej redakcji, z pierwszeństwem dla wdów i sierot po robotnikach fabrycznych.

— „Kwiat jabłoni“.

Wczoraj wiele sklepów zamówiło większe ilości kwiatka do przystrojenia swych okien Również wzrasta ruch w sprzedaży nalepek.

W sklepie Komitetu w Alei 2 nr. 23 są do nabycia gustowne koszyczki dla pań sprzedających kwiatki — w cenie 35 kop.

Dziś i codziennie
w Restauracji
Hotelu Angielskiego
KONCERTY RÓZIEWICZA

— Ze szkół.

Zapisy i egzamina wstępne do gimnazjum Kościńskiego odbywać się będą przed wakacjami i po wakacjach. Pożądanem jest, ażeby rodzice zgłaszali się o ile możności wcześniej i ażeby kandydaci przed wakacjami (od 15 maja do 15 czerwca) przystępowali do egzaminów. Ma to dla młodzieży wielkie znaczenie, bowiem jeśli okaże się, że kandydat jest z jakiegos przedmiotu niedostatecznie przygotowany, będzie mógł w czasie wakacji uzupełnić braki i zdać egzamin dodatkowy po wakacjach. Przyjęci zaś uczniowie spędzą swobodnie czas wakacyjny.

— Dzisiejsze wloty na „Salę Zajęć“ i „Straż Og.“

Dziś więc odbędą się popisy lotnicze na jednopłatowcu Bleriota ucznia warszawskiej „Awiaty“, dyplomowanego lotnika p. B. Kamińskiego, który niejednokrotnie popisywał się w Paryżu, Petersburgu, Moskwie, Odesie, Warszawie, Piotrkowie i innych miastach.

Terenem wlotów będzie plac między stacją kolei Herbskiej a rzeźnią miejską. Bilety po 40 kop., rb. 1 — i rb. 2.

Bilet za rb. 2 od osoby daje prawo wjazdu ekipażem na plac wlotów. Nado z ul. Teatralnej (róg II Aleji) będą kursowały na plac wlotów omnibusy, pobierające niewielką opłatę. Młodzie szkolna płać po 25 kop. od osoby.

„Dzieci bezdomne“ — czy może być piękniejszy cel i bardziej godny poparcia? Chyba jedyna „Straż Ogniowa Ochotnicza“ z samozaparcem się broniąca cudzego dobytku i przed niszczącym żywiołem — może się z nim równać. Otóż dwa te cele w połączeniu kto chce poprzeć, nado kto chce urzeczywistnić pierwszy w Częstochowie wlot aeroplanu — niech korzysta z dzisiejszej sposobności.

—

...Ach skrzydeł, skrzydeł, skrzydeł!..

Teod. de B a n v i l l e.

Lotnik B. Kamiński, który wzbije się dziś na własnym bleriole jest jednym z tych nielicznych dziś ludzi, którzy pozwalają sobie na ryzykowną zabawę nie dla interesu lecz z pobudek głębszych. Jedynie warunki życiowe musły go do popisów przed publicznością, bowiem kiedy poraz pierwszy doświadał napowietrzny rumaka nie wiedział, iż to go czeka.

Wychowany wśród borów i gór Uralskich, o wrażliwej duszy, pełen poezji i umiłowania przyrody, po ukończeniu studiów przyrodniczych młody pilot dzisiejszy próbował pióra i farby, bowiem zaznaczyć trzeba, iż p. K. jest artystą-malarzem (modernistą) o zdecydowanym talencie. W literaturze zażywał (według słów krytyki) jako drugi Knut Hamsun. Z utworów będących obecnie na półkach księgarskich znane są „Lepianka“ i „Na złotym półwyspie“. Nado liryki pełne muzykalności i głębi uczuciowej można spotkać tu i owdzie w czasopiśmie i w oddzielnych wydaniach; do najpopularniejszych zaliczyć należy: „Słonko dziś świeci“ z muzyką fińskiego kompozytora Snelmana; „Kołysanka szwaczki“ z muzyką Ryczkowa; „Mglisty poranek“ z muzyką Zu-

Wyższa Szkoła Kroju i Szycia

H. Gniewkowskiej

pod osobistym kierunkiem mistrzyni czoła warszawskiego i laureatki paryskiej akademii nagrodzonej **złotym medalem w stolicy Francji**

ul. DOJAZD № 5, I-sze piętro, front.

Na podstawie zdobytych w kraju i zagranicą zaszczytnych dyplomów uzyskała laureatka prawa prowadzenia szkoły w całym Państwie. W zakładzie odbywają się kursy teoretyczne i praktyczne. System ten wydoskonalony jest do tego stopnia, że krojone według niego ubranie żadnych nie wymaga poprawek. Instytucja ta tak bardzo pożądana i pożyteczna posiada stałe wybór najświeższych fasonów form kopjowanych z żurnali, służyć zatem może wszechstronnie wskazówkami co do najnowszych wymagań mody. Kończącym wydać się świadectwa, a co najważniejsza daje się do ręki byt utrzymanie zapewnione. Aby uprzyścić jaknajszerszym kołom nabyć tak donoszej i praktycznej wiedzy, wyższa Szkoła Kroju i Szycia urządziła prócz zwykłych nauk codziennych zbiorowe kursy **dla biednych bezpłatnie.**

892

Zdrowie jest najcenniejszym skarbem dla wszystkich!
Słynna w całym świecie

Herbata z gór Harcu

(Dr. Lauer's Herber Gabirgsteeg)

Zalecana przez najszlachetniejszych lekarzy, zatwierdzona przez Departament Medyczny przy Ministerjum Spraw Wewnętrznych w Petersburgu jest jednym z najniebezpieczniejszych środków dla utrzymania zdrowia. Napój ten przyjmowany w ilości 2-3 szklanek tygodniowo, lecz: wyzryły, liszaje, uderzenia krwi do głowy, hemoroidy, reumatyzm, cierpienia żołądka, i t. p., przywraca apetyt i prawidłowe trawienie. Działa skutecznie w wypadkach zapalenia płuc, influenzy i cholery. Cena pudełka rb. 1, pół pudełka 50 k. UWAGA: Każde oryginalne pudełko zaopatrzone etykietą. Jedyni reprezentanci na Królestwo Polskie i Cesarstwo: **Józef Grossman**, Warszawa, Zi. 12 № 16. Tel. № 184-44. Zamówieniom wysyłamy za zaliczeniem od 1 rb., z dołożeniem na koszt przesyłki. Wystrzegaj się fałszywności i podrabianych etykiet. 0366

Stropy opatentowane systemu „Schillera” buduje jedynie **Biuro budowlane J. Stefanidesa i S-ka w Sosnowcu**. Oszczędność w betonie i w tynkowaniu plafonu białości jego, szybkie wykonanie oto zalety stropów Schillera. Stropy Schillera izolują od ciepła i zimna, są zлыми przewodnikami głosu. **Nadzwyczajna trwałość i taniosc, oraz predkie wykonanie** daje pierwszeństwo stropom Schillera nad innymi. Dotychczas wykonano około 900,000 metrów kwadratowych. — **Zwracaj się do reprezentantów na Częstochowę i okolice**

Dąbrowski i Wiśniewski.

Częstochowa, Cerkiewna № 11, Telefonu № 385.

Najlepszym źródłem

dla zaopatrywania się w towary kolonialno-spożywcze jest

Hartowe Stowarzyszenie Kupców Chrześcijańskich

„OBRONA”

w Częstochowie, I-sza Aleja № 10. Towar na składzie zawsze świeży i w dobrym gatunku.

Wylączna sprzedaż cukrów z pierwszorzędných cukrowni Lublin i Milejów.



Oryginalne maszyny do szycia,

„The Kempisty-Kasprzycy Company”

Firma chrześcijańska.

WARSZAWA, Marszałkowska № 151.

Nadzwyczajna okazja

Sprzedaje po cenie hurtowej na raty i za gotówkę. Dobrą nożną maszynę nowego systemu od 36 rub., a ręczną od 28 rub. Zamówienia przyjmujemy nasz informator-poborca.

Skład w sklepie galanteryjnym W-go JANA KNETIGA, Aleja II dom Wł. Chętkowskiego. Częstochowa. Tamże wielki wybór płyt gramofonowych i patefonów. po cenie hurtowej.

Potrzebni zdolni sprzedawcy i inkasenci. 0181

Zarządzający Gimnazjum Żeńskim z prawami rządowymi

M. SŁOWIKOWSKIEJ

Zawiadamia że egzaminy przedwakacyjne dla nowostępujących uczennic rozpoczyna się 28 Maja now. st. Podania i dokumenty przyjmują się codziennie w Kancelaryi Gimnazjum, Teatralna № 24. 0393-4

Zgineła karta paszportowa wydana przez fabrykę Młot na imię **Józefa Kowalskiego**. Znalazca raczy zwrócić do fabryki „MŁOT” Dojazd 29. 930-2-2

Słusarz W. Miller Zielona 8, przysłał do rezerwa maszynki primus wyżymaczki, maszynę do szycia pompki, światło gazowe, dzwonicz elektryczne i inne rzeczy w zakres ślusarski wchodzące. 880-2-2

Zgineła paszport na imię **Leonarda Pękackiego** wydany gminy Warszawa, pow. Warszawski, gub. Warszawskiej. 926-3-2

Potrzebi cncyoy przynadno do terminu, Zakład Ślusarski Kurasiawicz, Szkolna 15. 0442-4-2

Sprzedam sklep spożywczy ul. Mała 2. 927-1-3

Oficyna piętrowa do sprzedania przy kolei Herbato-Kieleckiej nowej stacji towarowej. Władomosc w Administracji Gońca 928-1

Sklep do sprzedania Jasna dom Morawskiego. 929-2-2

Oddam dziecko na własność Męskiej płci. Ma 2 miesiące Chrzczone Szkolna 15 Władomosc Florentyna Winiarek 906-3-3

Fabryka mealikow Wiewnska Nr. 12 wprost parku 909-2-2

Z powodu wyjazdu sprzedam sklep spożywczy Krakowska 23. 918-3-3

Czestapie zaraz piękny pokój z osobnym wejściem na 1-y piętrze. III Aleja 67, m. 3. 922-2-2

W Złotym Potoku pokój do wynajęcia na całe lato 40 rb. Władomosc II Aleja 38, Michałowska 925-3-2

Dingolemi z dołny i pracownik kancelaryj Sądowych udziela porad. Staje w sprawach karnych. Biedny darmo. Szkoła 1 a 5-a. m. 12, gdzie biuro adresowe. 993-2

Matematyk ze świadectwem nauczycielskiem poszukuje zajęcia w szkołach od 10 Września. Oferty przyjmujcie Administracja Gońca dla „M. W.” 905-3-3

Wierciarze obciążeni z robotami i poszukiwawcami i budowa studzien artezyskich mogą znaleźć staję na dobrych warunkach w firmie M. Lampiński i S-ka, Inżynierowie, w Sosnowcu, Fabryczna 26. 0434-10-4

Od 1 lipca różne mieszkania do wynajęcia, Aleja 60. Tamże plac do sprzedania. 898-4-4

Warszawski magazyn mod. W. w której Krzyżanowski Dujazd 5 (na piętze) poleca na sezon bieżący w wielkim wyborze najgustowniejsze fasony i modele Paryskie. 0425-7-7

Kamińsk, st. dr. W. W., willa w lesie sosnowym 6 pokoi, kuchnia, umeblowane, pianino, tanio do wynajęcia. Władomosc: Warszawa Boża 41, inżynier Lemenc 879-3-3

Nwęto-ozrony Zakład Ślusarsko-Mechaniczny i elektro-techniczny **Fr. Ciuk i B. Janowski** I Aleja Nr. 1. — Przyjmuje do reparaacji maszyny do szycia, rowery, wyżymaczki gramofony, primus maszynki i wagi jak również są do sprzedania różne maszyny do szycia, oraz krunie stare. 881-3-2

Pragne wyjść za mąż za człowieka przystojnego i zdrowego w wieku do lat 40 majątek niekonieczny. Mam lat 22 jestem zamożna niemka-amerykanka. Łaskawe oferty pod „Hymen” składać do Annoncen — Expedition Eduard Braun Wien I. Rotenturmstrasse 9. 0422-5-3

Robotników rolnych ruskich dostarcza Kantor Służby w Częstochowie, Teatralna Nr. 45 przy Herbskiej stacji tamże potrzeba posłańców miatowych z kaucją. 877-4-4

Sprzedam piasek tano Jasna. Władomosc Cerkiewna 11. m. 1. 878-4-4

Dom dwupiętrowy z czterema placami w pobliżu dworca Herbato-Kieleckiego sprzedam na dogodnych warunkach. Władomosc Nowa 46, od 4-5 po poł. 0294

Lecznica chorób kobiecych z oddziałem położniczym D-ra J. PIETRASIEWICZA

w Częstochowie, ul. Jasnogóraska Nr. 24.

Oplaty za pobyt od 1 rb. 50 kop. do 3 rubli dziennie. Pokoje oddzielne. Ambulatorjum z chorobami kobiecymi codziennie od godziny 11-ej rano do 1-ej po południu.

Niniejszem mam honor zawiadomic W. P., iż z dniem 15 Kwietnia otworzyłem w Częstochowie przy ul. II-ga Aleja № 19. Telefonu № 5.

Farbiarnię i Pralnię Chemiczną

POD FIRMĄ:

A. Heininger

Wieloletnie i wszechstronne doświadczenie w tym zawodzie daje mi możność zafes uczyć najwytworniejszym wymaganiom.

W zakres meji specjalności wchodzi: Chemiczne tranie garderoby damskiej, męskiej i dziecięcej jako to: sukien, okryć, zakładow, pierynke, bruzek jedwabnych, wełnianych i z wszelkich innych materiałów bez prucia takowych; garniturów męskich frakowych, tużurkowych i marynarkowych, palt, mundurów, szyneli oficerskich, uczniowskich, garniturów galowych i t. p.

Jak również farbowanie, bez prucia, garderoby damskiej męskiej i dziecięcej z materiałów wełnianych, półwełnianych i innych.

Czyszczenie, pranie i farbowanie kap, portjer i pokryć z wełny. Pranie firanek, koronek, wstążek, parasolek, taleśow, krawatów i t. p.

Czyszczenie, odwiezanie i farbowanie dywanów i chodników jak również i wybianie wszelkich pian.

Nadmieniam, iż posiadam pralnię chemiczną i farbiarnię w Piotrkowie, oraz oddziały w Tomaszowie Piotrk., Noworodomsku, w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39.

Łącząc zapewnienie, że wszelkie zlecenia wykonywane będą po cenach umiarkowanych i punktualnie, ku zupełnemu zadowoleniu W. P. polecam usługi swe łaskawym względem W. P. i pozostaje

z poważaniem

A. HEININGER.

Pierwszorządna Chrześcijańska Pracownia gorsetów

„JOZEFY”

nagrodzona medalem

Częstochowa, III Aleja № 46, róg Szkolnej № 1.

Poleca wielki wybór gorsetów od 2 rb. Gorsety krojki paryskich i wiedeńskich, Hygieniczne, i do wyrównania figury, szelki do prostego trzymania, biustonosze, pasy i t. d. Pranie reparaacja i przerabianie. 2705

CENY UMIARKOWANE.

Zakład Ślusarsko Mechaniczny W. BAJER w Częstochowie, ul. Teatralna Nr. 12. Telefon 3-57.



Poleca rowery nowe i używane oraz części zapasowe, duży wybór po cenach niskich. Przyjmuje wszelkie reparaacje, emalowanie, niklowanie i wynajmowanie rowerów. 0141

W. Prochazka

w Częstochowie

Dojazd Nr. 13 Specjalność plakaty reklamowe.

Wykonuje: Sztyldy emalowane wypalane po cenach fabrycznych dla: Aptek, Szpitali Banków, p. p. Doktorów, Adwokatów, Fabryk i Zakładów Przemysłowych, Urzędy Państwowe-Telegraficzne i Publiczne, Towarzystwa, Asurancyjne, Drogi żelazne, Zarządy miejskie, tablice z nazwami ulic i numerami domów.

Magazyn Galanteryjny M. MARCZEWSKIEGO Częstochowa II Aleja № 29

POLECA: na Sezon bieżący w wielkim wyborze: **Damskie parafiolki kolorowe i czarne.** Obuwie letnie męskie, damskie i dziecięce. Bieliznę, laski, kapelusze, czapki i t. p. **Pathefony** oraz wielki wybór płyt najnow. nagrań.